

**Ομιλία Προέδρου Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου
Επικ. Καθηγητή Δ. Παπανικολάου**

Κύριος στόχος της Οργανωτικής Επιτροπής ήταν να οργανωθεί ένα καθαρά επιστημονικό και υψηλού επιπέδου Συνέδριο που θα περιελάμβανε μόνο πρωτότυπες εργασίες και όχι ήδη γνωστά στοιχεία ή αρθρα για διάφορες επιστημονικές μεθόδους. Ταυτόχρονα η εμπειρία που είχαμε ότι: (α) συχνά οι περιλήψεις που υποβάλλονται στα Συνέδρια είναι γενικές και όχι αντιπροσωπευτικές της ανακοίνωσης και (β) ότι συχνά οι ανακοινώσεις γίνονται χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η μελέτη και πολλές φορές καταλήγουν στο να μὴν κατατίθενται για δημοσίευση στα πρακτικά των Συνεδρίων, μας οδήγησε στην απόφαση να ζητήσουμε τα πλήρη κείμενα των ανακοινώσεων ενάμιση μήνα πριν από το Συνέδριο ώστε να είναι δυνατή η εξέτασή τους από την Επιστημονική Επιτροπή.

Ετσι: - Τον Νοέμβριο του 1985 κυκλοφόρησε η πρώτη εγινύκιλος σε όλα τα μέλη της Εταιρίας μας καθώς και σε πολλά επιστημονικά ιδρύματα, στην Ελλάδα και το εξωτερικό με αποτέλεσμα να έχουμε στις αρχές Ιανουαρίου 1986, 185 τίτλους ανακοινώσεων για το Συνέδριο.

- Το Φεβρουάριο του 1986 παραλάβαμε 148 περιλήψεις ανακοινώσεων ενώ ενημερώσαμε με την 2η εγινύκιλο και για τις προετοιμαζόμενες εκδρομές.

- Στις αρχές Απρίλη 1986 παραλάβαμε 107 ανακοινώσεις τις οποίες εξέτασε έως τις αρχές Μαΐου η Επιστημονική Επιτροπή.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιστημονική Επιτροπή δούλεψε σε αντίγραφα εργασιών στα οποία είχαν σβηστεί τα ονόματα των συγγραφέων ενώ για κάθε εργασία συμπληρώθηκε ειδικό έντυπο κρίσης στις περισσότερες περιπτώσεις από δύο κριτές.

Στις αρχές Μαΐου το αποτέλεσμα ήταν να γίνουν αποδεκτές για ανακοίνωση 80 εργασίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, οι οποίες είναι όλες πρωτότυπες και γενικά έχουν κάτι καινούργιο να μας πουν .

Οι περισσότερες από τις εργασίες αυτές έχουν γίνει δεκτές με μικρές ή μεγάλες τροποποιήσεις που έχουν προταθεί από την Επιστημονική Επιτροπή, οι οποίες πρέπει να γίνουν και να αποσταλούν στον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής ως τις 22 Ιουνίου 1986, δηλαδή το αργότερο ένα μήνα μετά το Συνέδριο. Αμέσως μετά την ημερομηνία αυτή θα αρχίσει η εκτύπωση των πρακτικών του Συνεδρίου, η οποία ελπίζουμε να έχει ολοκληρωθεί το φθινόπωρο.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κείμενα των ανακοινώσεων χωρίζουν τις συζητήσεις που θα γίνουν εδώ στη συνέχεια, ήδη φθάνουν τις 1600 σελίδες γεγονός που προϋποθέτει σημαντική οικονομική επιβάρυνση της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας. Ευτυχώς το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων έχει καλυφθεί από την οικονομική ενίσχυση που μας έδωσαν διάφοροι κρατικοί φορείς και Οργανισμοί τους οποίους και ευχαριστούμε θερμά και ιδιαίτερα: το Υπουργείο Πολιτισμού (300.000), τον ΟΑΣΠ (500.000), το ΙΓΜΕ (80.000), τη ΔΕΠ (80.000), τη ΔΕΗ (300.000), τη ΜΕΤΒΑ (80.000). Επίσης επιθυμούμε να ευχαριστήσουμε το Παν/μιο Αθηνών που μας φιλοξενεί και τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής των οποίων ο ρόλος ήταν σημαντικός-πραγματικός και όχι απλά διακοσμητικός.

Εντός από τις 80 ανακοινώσεις το Συνέδριο περιλαμβάνει: (1) Μία ειδική επιστημονική Συνεδρία με θέμα "ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ - ΑΝΤΙΣΤΕΙΣΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ" όπου έχουν προσκληθεί να κάνουν εισηγήσεις διάφοροι γεωεπιστήμονες και μηχανικοί, με εκτενή συζήτηση στη συνέχεια και (2) δύο από τις εκδρομές που είχαμε προγραμματίσει για τις οποίες συγκεντρώθηκε ένας ικανοποιητικός αριθμός δηλώσεων συμμετοχής και οι οποίες θα γίνουν το Σάββατο 24.5.86, η μονοήμερη στην Αττικοβοιωτία και το Σαββατοκύριακο 24 και 25.5.86 η διήμερη στη Δυτική Θεσσαλία. Οι δηλώσεις συμμετοχής και η πληρωμή μπορούν να γίνουν ως αύριο το απόγευμα στη γραμματεία του Συνεδρίου.

Επίσης επιθυμούμε να ευχαριστήσουμε το προσωπικό του Τομέα Δυναμικής Τεκτονικής-Εφαρμοσμένης Γεωλογίας που βοήθησε αποτελεσματικά στην οργάνωση του χώρου του Συνεδρίου και τέλος επιθυμώ να εκφράσω τις προσωπικές μου ευχαριστίες στα υπόλοιπα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής για τη θαυμάσια συνεργασία που είχαμε.

Τελειώνοντας ευχόμαστε να γίνουν εποικοδομητικές συζητήσεις, οι οποίες θα επιδιωχθεί να συμπληρωθούν στα πρακτικά του Συνεδρίου εφόσον συμπληρωθούν τα σχετικά έντυπα και κατατεθούν στα εικάστοτε Προεδρεία των Επιστημονικών συνεδριών και σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας.

Κυρίες και Κύριοι,

Αγαπητοί φίλοι και συνεργάτες

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω το 3ο Επιστημονικό Συνέδριο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας. Ένα συνέδριο ιδιαίτερα σημαντικό από επιστημονική άποψη και με ουσιαστική συμβολή σε θέματα αρμοδιότητας Υπουρ. Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων που είναι θέματα ανάπτυξης της ποιότητας ζωής.

Το Υπουργείο μας, όπως είναι γνωστό, στοχεύει στη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος φυσικού και δομημένου που να εξασφαλίζει, στα πλαίσια μιας αυτοδύναμης ανάπτυξης, βελτιωμένη ποιότητα ζωής.

Ετσι σχεδιάζουμε, προγραμματίζουμε και υλοποιούμε ολοκληρωμένα αναπτυξιακά έργα στους τομείς:

- του φυσικού περιβάλλοντος
- της Χωροταξίας και Πολεοδομίας
- της κατοικίας και των κτιριακών έργων
- των Δημοσίων έργων, έργων δηλ. κοινωνικού εξοπλισμού και αναπτυξιακής υποδομής.

Διανύουμε αυτά τα χρόνια μια από τις πλέον αποδοτικές και γόνιμες περιόδους της Ελληνικής Ιστορίας στον τομέα των Δημοσίων έργων, της Χωροταξίας και του Περιβάλλοντος.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με βάση τον συνολικό σχεδιασμό, στα πλαίσια των γενικότερων επιδιώξεων και επιλογών για το χτίσιμο της Ελλάδας του 2000, υλοποιεί ένα δυναμικό πρόγραμμα και στους τρεις αυτούς τομείς.

Κάνουμε έναν αγώνα δρόμου, δίνουμε την μάχη, για να εξασφαλίσουμε την υποδομή, να σχεδιάσουμε τις πόλεις μας, να σώσουμε το περιβάλλον.

Είναι τεράστια η προσπάθεια που γίνεται και απαιτεί την συμμετοχή όλων των Ελλήνων.

Σε αυτή την πορεία ανασυγκρότησης και ανάπτυξης θεωρούμε δεδομένο και καθοριστικό το ρόλο σας. Γιατί η επιστήμη της Γεωλογίας συνδέεται άμεσα και με τους τρεις βασικούς τομείς κυβερνητικής ευθύνης που καλύπτονται από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Ετσι πρέπει να συζεύξουμε παραγωγικά τον γεωλόγο με τον μηχανικό.

Στον τομέα των Δημοσίων τεχνικών έργων

Η γνώση της γεωλογικής δομής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον ορθό σχεδιασμό. Αλλά και η σωστή μελέτη, και η σωστή κατασκευή και η ασφαλής λειτουργία ενός τεχνικού έργου επιβάλλουν την

τήρηση των κανόνων που υπαγορεύονται από τις γεωλογικές ιδιομορφίες της περιοχής που κατασκευάζεται.

Ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα συγκοινωνιακά έργα σήμερα υλοποιείται ένα εκτεταμένο πρόγραμμα έργων που στοχεύουν να αποκτήσει η χώρα μας ένα σύγχρονο και ασφαλές οδικό δίκτυο. Έχουν προγραμματισθεί 160 μεγάλα συγκοινωνιακά έργα προϋπολογισμού άνω των 200 δις. δρχ.

Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται οδικοί άξονες με υψηλά γεωμετρικά χαρακτηριστικά, μεγάλες γέφυρες, ζεύξεις, σήραγγες, μεγάλες ανισόπεδες διαβάσεις. Είναι έργα μεγάλης σημασίας, με τεχνικές δυσκολίες, πρωτοποριανά, με σύγχρονες τεχνολογίες, με ειδικές απαιτήσεις.

Αντιμετωπίζουμε θέματα προβληματικών εδαφών, βαθειών θεμελιώσεων, προβλήματα σεισμικότητας και άλλα. Στην τετραετία που πέρασε διατέθηκαν 56 δις. δραχμές για τα έργα αυτά.

Στο παρελθόν δυστυχώς η έλλειψη σχεδιασμού συνοδεύτηκε και με την έλλειψη επαρκών, ή και πολλές φορές την ανυπαρξία, γεωλογικών και γεωτεχνικών μελετών σε σημαντικά έργα που κατασκευάστηκαν. Μπορεί αυτό να φαίνεται αντιεπιστημονικό, αδιανόητο και απαράδεκτο όμως είναι γεγονός. Το μαρτυρούν οι κατολισθήσεις στον άξονα Θεσ/νίκης-Σερρών, οι κατολισθήσεις στον άξονα Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας, και πλήθος άλλων αστοχιών που απαίτησαν δαπανηρές επεμβάσεις και ανέστηλαν για πολύ χρόνο τη χρήση των έργων.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει θέσει σε νέες βάσεις το θέμα της μελέτης και της κατασκευής των σημαντικών έργων, με αιχμή το θέμα των πλήρων γεωλογικών και γεωτεχνικών μελετών. Ετοιμοστοχεύουμε σε ασφαλείς και οικονομικές λύσεις με ελαχιστοποιημένη την πιθανότητα αστοχίας.

Στον τομέα του περιβάλλοντος

Δίνουμε την μάχη για την αντιστροφή της πορείας υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Η Γεωλογία είναι ένας από τους επιστημονικούς κλάδους που εμπλέκονται στα πολύμορφα θέματα που συνδέονται με το φυσικό περιβάλλον. Για το φυσικό περιβάλλον εφαρμόζουμε ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα που στοχεύει στο σταμάτημα της υποβάθμισης και την σταδιακή ανάπλαση και αναβάθμισή του.

Ο ρόλος σας τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος, όσο και στη συνειδητοποίηση ότι δεν μπορεί κανείς να παρεμβαίνει ανεξέλεκτα στη φύση παραβιάζοντας τους μηχανισμούς και τις ισορροπίες που την διέπουν, είναι σημαντικός. Και βέβαια περιβάλλον είναι και το υπέδαφος μέσα στο οποίο υπάρχει το υπόγειο νερό. Το πολύτιμο

αυτό αγαθό που ναι μεν ανανεώνεται αλλά και μολύνεται. Μεσα από την Γεωλογία περνάει η λύση στο μεγάλο πρόβλημα της αποτροπής της υποβάθμισης της ποιότητας των υπόγειων νερών που είναι άμεση ή έμμεση επίπτωση ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Ο τομέας του χωροταξικού και Πολεοδομικού σχεδιασμού, της οικιστικής πολιτικής και του Αντισεισμικού σχεδιασμού και προστασίας, αποτελούν μια σημαντική ενότητα δραστηριοτήτων του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Γνωρίζετε τις συνθήκες με τις οποίες αναπτύχθηκαν τα πολεοδομικά συγκροτήματα και οι παραγωγικές δραστηριότητες της χώρας. Η παντελής έλλειψη σχεδιασμού, ως συνειδητή πολιτική επιλογή, οδήγησε σε πολλαπλά και πολύμορφα αδιέξοδα και στρεβλώσεις. Μέσα σε αυτό το χάος είναι περιττό να τονισθεί ότι αγνοήθηκε και η συμβολή της επιστήμης της γεωλογίας για μία σωστή ανάπτυξη.

Γνωρίζετε την προσπάθεια που γίνεται τα 4 τελευταία χρόνια:

- Ολοκληρώθηκε ο χωροταξικός σχεδιασμός
- προχωράει σε πανεθνική κλίμακα η Πολεοδομική ανασυγκρότηση
- οργανώνεται με γοργά βήματα ο αντισεισμικός σχεδιασμός και η προστασία της χώρας.

Γνωρίζετε το μέγεθος των προβλημάτων. Αναρχη ανάπτυξη, πολυάριθμοι οικισμοί που αντιμετωπίζουν προβλήματα κατολησθήσεων, ή γειτνιάζουν με ενεργά σεισμικά ρήγματα και άλλα.

Παρ όλες τις δυσκολίες προχωράμε με σχεδιασμένα, γοργά και αποφασιστικά βήματα,

Πέρα από τα ποσοτικά θα ήθελα να επισημάνω και τα ποιοτικά στοιχεία της πορείας μας. Οι χωροταξικές και πολεοδομικές μελέτες υποστηρίζονται με τα απαραίτητα δεδομένα της επιστημονικής δραστηριότητας. Ο ΟΑΣΠ οργανώνει την χαρτογράφηση της σεισμικής επικινδυνότητας της χώρας για πρώτη φορά.

Όλες οι προσπάθειές μας συγκλίνουν πράγματι στο να διαμορφώσουμε ένα φυσικό και δομημένο περιβάλλον που να εξασφαλίζει βελτιωμένη ποιότητα ζωής. Προσπαθούμε συστηματικά και ιεραρχημένα να ικανοποιούμε ανάγκες που συσσωρεύτηκαν για δεκαετίες.

Σε όλη αυτή τη πορεία η συμβολή σας είναι σημαντική. Η πολιτεία αναγνωρίζει το ρόλο σας και σας ζητά να συνεχίσετε με τον ίδιο ζήλο. Προσβλέπουμε σε βελτιωμένη συνεργασία με τον φορέα σας.

Εύχομαι την πιο μεγάλη επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου σας. Με ειλικρινές ενδιαφέρον θα περιμένουμε τα πορίσματα των ανακοινώσεων και των συζητήσεών σας. Γιατί πραγματικά πιστεύουμε ότι η αξιοποίησή τους θα βοηθήσει τον λαό και τον τόπο.

Ευχαριστώ.